

Czy rolnicy mogą liczyć na preferencyjne stawki za prąd w 2024 roku?

Rolnicy mogą odetchnąć z ulgą, gdyż preferencyjne stawki za prąd będą nadal obowiązywać. W pierwszym półroczu 2024 roku utrzymana zostaje zamrożona stawka za kilowatogodzinę zużytej energii elektrycznej, jednak – uwaga - obniżony został limit zużycia energii po preferencyjnej cenie. Co ważne: nie potrzeba żadnych, dodatkowych formalności.

Energia elektryczna, jak każdy inny towar, ma swoją cenę, koszty produkcji i dostawy. Ostateczna cena energii zależy od wielu czynników, a jej zasoby są ograniczone. To właśnie te czynniki wpływają na ceny energii elektrycznej na rynku hurtowym. Jednakże, dzięki działaniom osłonowym, obecnie te ceny nie przekładają się bezpośrednio na rachunki odbiorców indywidualnych, w tym również rolników. Warto jednak zrozumieć, że koszty tych działań osłonowych ponosimy wszyscy, ponieważ są one finansowane zarówno przez spółki energetyczne, jak i budżet państwa.

*Dzięki przedłużeniu działań osłonowych większość gospodarstw domowych będzie w pierwszej połowie tego roku płacić za energię znacznie poniżej stawek rynkowych. Obowiązująca obecnie, zamrożona cena ok. 0,41 zł netto za jedną kilowatogodzinę została zatwierdzona przez prezesa URE w grudniu 2021 jako taryfa na 2022 rok. Zamrożenie cen nie zamroziło jednak rynku - kosztów wytwarzania energii i jej cen na rynkach hurtowych. Dlatego konieczne będzie stopniowe odchodzenie od mrożenia cen energii - mówi **Maciej Maciejowski z Polskiego Komitetu Energii Elektrycznej.***

Obecne (zamrożone) ceny energii dla gospodarstw domowych wynoszą 0,41 zł/kWh, czyli znacznie mniej od wysokości aktualnych taryf na sprzedaż energii dla gospodarstw domowych (ok. 0,74 zł/kWh) i mniej, niż za sprzedaną energię płać spółki obrotu energią elektryczną (ok. 0,64 zł/kWh – średnia cena energii kontraktowanej w 2023 roku na dostawę w 2024 roku).

Warto podkreślić, że obecnie obowiązujące przepisy chronią gospodarstwa domowe przed nagłymi wzrostami cen energii przez okres 6 miesięcy – od stycznia do czerwca 2024 roku. Dotyczy to również rolników oraz innych odbiorców, takich jak małe i średnie przedsiębiorstwa, samorządy i osoby wrażliwe na wzrost cen energii. Jednakże, istnieje ważna informacja, którą rolnicy powinni wziąć pod uwagę: niższe stawki za prąd kończą się przed zniwami. To oznacza, że w okresie intensywnego sezonu pracy na polu, gdy zużycie energii elektrycznej rośnie, rolnicy będą musieli płacić wyższe stawki. Warto więc dostosować planowanie i oszczędzanie energii w okresach obowiązywania preferencyjnych stawek.

Działania osłonowe wprowadziły dla gospodarstw domowych limity rocznego zużycia energii po preferencyjnej cenie. Przedłużając działania osłonowe na sześć miesięcy rząd zdecydował o automatycznym obniżeniu tych limitów o połowę. Oznacza to, że standardowe gospodarstwo domowe przez pół roku będzie korzystało z 1500 kWh taniej energii. Rolnicy w tym okresie będą mogło zużyć 2000 kWh energii, za którą zapłacą preferencyjną stawkę. Każda kilowatogodzina powyżej tego limitu będzie już kosztowała 0,69 zł.

Przedłużenie działań osłonowych oznacza, że w pierwszej połowie 2024 roku rolnicy płać stawkę za prąd zatwierdzoną przez prezesa URE w grudniu 2021 roku, czyli jeszcze przed rozpoczęciem pełnoskalowej agresji na Ukrainę. Koszty funkcjonowania działań osłonowych ponoszą spółki wytwarzające energię elektryczną oraz budżet państwa. Według

ministerialnych szacunków w latach 2022 i 2023 koszty ograniczania i zamrażania cen energii elektrycznej, gazu i ciepła wyniosły prawie 100 miliardów złotych. Długofalowym rozwiązaniem jest stopniowe odchodzenie od mrożenia cen, aby kontrolować wzrost cen energii, ograniczyć koszty dla spółek energetycznych oraz budżetu państwa.

Warto również zwrócić uwagę na to, że składowe rachunku za energię elektryczną to nie tylko cena netto sprzedaży energii elektrycznej, ale także opłaty dystrybucyjne, które stanowią około 40-60% całkowitych kosztów na rachunku. Składają się na nie opłaty jakościowe, sieciowe stałe i zmienne, przejściowe, mocowe, kogeneracyjne, opłata za odnawialne źródła energii oraz abonamentowa. Dlatego przewidywany wzrost ceny energii z 0,41 zł/kWh na około 0,74 zł/kWh nie oznacza automatycznego tak znaczącego wzrostu całkowitej kwoty na rachunkach. Transformacja energetyczna jest kluczowym aspektem walki z wzrostem cen energii. Wzrost kosztów emisji dwutlenku węgla w systemie handlu emisjami EU ETS oraz zmiany cen surowców energetycznych wpływają na cenę energii. Jedynym skutecznym rozwiązaniem jest więc odchodzenie od energetyki opartej na węglu i przekierowywanie inwestycji w źródła niskoemisyjne, takie jak gaz czy odnawialne źródła energii. W Polsce kontynuuje się program budowy elektrowni jądrowych, rozwija się odnawialne źródła energii, takie jak elektrownie wiatrowe na morzu i lądzie, fotowoltaika.

Warto pamiętać, że transformacja energetyczna to również kwestia strategicznego bezpieczeństwa dla Polski. Dlatego też państwo odgrywa ważną rolę w tworzeniu warunków do przyspieszenia inwestycji oraz w zapewnieniu finansowania lub gwarancji. To kluczowe dla utrzymania konkurencyjności polskiej gospodarki.

Racjonalne gospodarowanie energią elektryczną to kolejny ważny element. Mniejsze zużycie nie tylko obniża rachunki, ale także przyspiesza transformację energetyczną i poprawia jakość powietrza. Kampania Polskiego Komitetu Energii Elektrycznej pod hasłem "Liczy się energia" zachęca do oszczędnego korzystania z energii elektrycznej. Na stronie internetowej kampanii (www.liczysieenergia.pl) można znaleźć wiele porad, jak ograniczyć zużycie energii, jak korzystać z urządzeń elektrycznych oraz jakie wybrać, aby rachunki za energię elektryczną były jak najniższe.

Kontakt: biuroprasowe@pkee.pl